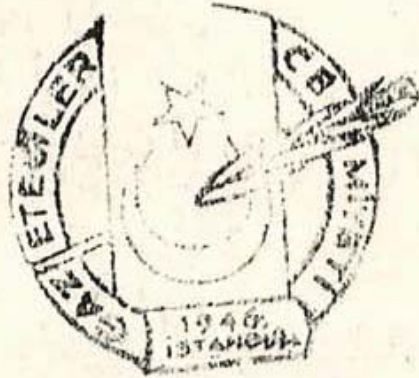


BASIN AHLÂK YASASI

ve

BASIN ŞEREF DİVANI

STATÜSÜ



TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.2646

Taahhütname

Hürriyete liyakatin başta gelen şartının, hürriyet içinde kendi kendini kontrol edebilmek olduğuna inanan Türk basın müesseseleri demokrasinin temel unsurlarından olan basın hürriyetinin topluma ve demokratik düzene en yararlı bir yolda işlemesini sağlamak için tesbit ettikleri “Ahlâk Yasası”na ve bu yasayı yürütmekle görevli “Basın Şeref Divanı”nın kararlarına uymayı kabul ve taahhüt ederler.

- 4 Gazetenin veya gazetecinin şahsi veya taraf tutar kanaatlerine haberlerin metninde yer verilemez.
- 5 Haber başlıklarında, haberin ihtiva ettiği hususlar tahrif edilemez.
- 6 Âmme menfaati mutlak lüzum göstermedikçe, «mahrem» kaydı ile verilen malûmat yayınlanamaz.
- 7 Gazeteci, kaynaklarının mahremiyetini koruyacak ve kendisine verilen sırlara saygı gösterecektir.
- 8 Haber, yazı veya resim kaynaklarının, yayın tarihi için koydukları zaman kaydı ihlâl edilemez.
- 9 İlân, reklâm mahiyetindeki haber, resim veya yazıların, ilân veya reklâm olduğu tereddüde yer bırakmıyacak şekilde belirtilir.
- 10 Mevkutelerin verdikleri yanlış bilgilerden dolayı yollanacak haklı cevap veya tekzipler, cevap veya tekzibe sebep olan yazının tesirini tamamiyle giderecek şekilde en kısa bir zamanda yayınlanır.

BASIN ŞEREF DİVANİ

Ahlâk yasasının tatbikini sağlamak ve bu yasaya aykırı hareketlerden doğacak şikâyetleri incelemek üzere 10 üyeden müteşekkil «Basın Şeref Divanı» kurulmuştur.

KURULUŞ TARZI:

Üyelerin 7 si basın teşekküleri tarafından mesleğe mensup kimselerden seçilir. Diğer 3 üye Umumî Efkarı temsilen gazetecilik mesleği dışından olur.

Mesleğe mensup üyeler aşağıda isimleri gösterilen Basın teşekküllerinin yönetim kurulları tarafından şu terkipte seçilecektir :

Gazeteciler Cemiyeti (İstanbul)	1 üye
İstanbul Gazeteciler Sendikası	1 »
Ankara Gazeteciler Cemiyeti ve Sendikası	1 »
İzmir Gazeteciler Cemiyeti ve Sendikası	1 »
Türkiye Gazete Sahipleri Sendikası	1 »
Türkiye Gündelik Siyasî gazete sahipleri Sendikası	1 »
T. G. S. F.	1 »

Basın mensubu olmayan üç üyenin biri İstanbul Üniversitesi Profesörleri arasından Senato tarafından seçilir.

İkinci üye İstanbul Vilâyeti hudutları içindeki en kıdemli Ceza Hâkimidir (Yüksek Hâkimler Şûrası Kurulduğunda Basın Şeref Divanının Hâkim üyesi bu Şûra tarafından seçilecektir).

Üçüncü üye İstanbul Barosu İdare Meclisi tarafından Baroya mensup Avukatlar arasından seçilir.

Üyelik süresi iki yıldır. İki yıllık dönem sona ermeden asgarî iki ay evvel yeni seçim yapılır. Evvelce hizmet görmüş üyeler yeniden seçilebilir. İstifa ve sair sebeplerden boşalan üyelik yerine o üyeyi seçmiş olan teşekkül yenisini azamî bir ay zarfında intihap eder.

BAŞKAN :

Basın Şeref Divanı'nın başkanı ve ikinci başkanı, basın mensubu olmayan 3 üye tarafından kendi aralarında gizli oyla seçilir.

GENEL SEKRETER :

Divan ayrıca basın mensubu üyeler arasından bir Genel Sekreter intihap eder. Genel Sekreterin vazifesi başkanla istişarelerde bulunup Divanı toplantıya çağırarak, gündemi hazırlamak, müracaat ve şikâyetleri kabul etmek, görüşme zabıtlarını tutmak, Divanla ilgili sair işlemleri yapmaktır.

Genel Sekretere bu işlerde yardımcı olmak üzere Divan dışından ücretli bir kâtip vazifelendirilir.

Divanın basın mensubu olmayan üyeleri katılacakları toplantılar için hakkı huzur ahırlar. Genel Sekreterlik vazifesi ücretlidir.

Divan toplantısı için üçte iki çoğunluk lâzımdır. Bu çoğunluk içinde basın dışı üyelere en az birinin bulunması şarttır.

Divanın alacağı kararlarda her üye bir oya sahiptir. Oylarda eşitlik olduğunda başkanın bulunduğu tarafa itibar edilir.

ÇALIŞMA TARZI :

Basın Şeref Divanı, Ahlâk Yasasına aykırı hareketleri ya kendiliğinden ya da menfaatleri ihlâl edilen ilgililerin yapacakları şikâyetler üzerine inceler.

Müracaat, ihbar ve şikâyetler Genel Sekreterliğe yazılı ve gerekçeli olarak yapılır. Mücerret ve umumî talepler kabul edilmez.

10
Ferdî müracaatların Divan tarafından ele alınabilmesi için müracaat sahibi, şikâyet konusu olan meselede her türlü dâva hakkından feragat ettiğini bildirir bir feragatnameyi imzalayacak ve Genel Sekreterliğe 50 (Elli) Türk lirası tevdi edecektir. Aciz halinde bulunduğu tesbit edilenlerden bu ücret alınmaz.

Divan, kazaî mercilerde görülmekte olan dâvaları ele almaz.

Genel Sekreter meseleyi divana getirmeden evvel yayını bahis konusu olan gazetenin iddialara karşı yazılı cevabını almaktadır. Divan lüzum görürse ilgilileri ayrıca şifahi olarak izahat vermeğe davet edebilir.

Aksine karar alınmadıkça oyların verilmiş tarzı gizli tutulur. Divan çalışmaları kapalı oturumlarda yapılır. Müzakereler ifşa edilemez.

GÖREV ve YETKİ :

Divan ihtar veya takbih kararları alabileceği gibi uzlaştırma yoluna da gidebilir. Takbih edilen hâdisenin arzettiği önem büyükse Divan kötü hali görülmüş gazetecinin, mensup olduğu basın teşekkülünden ihracı hususunda yetkili organların dikkatini çekecektir.

Basın Şeref Divanı karara bağladığı meseleyi bir tebliğle umumî efkâra duyuracaktır. Uzlaştırma kararlarının yayını, tarafların rızası ve Divanın kararına bağlıdır. Bu tebliğ ahlâk yasasına uymayı taahhüt eden bütün neşir organlarında yayınlanacağı gibi diğer yayın vasıtalarından da faydalanılacaktır.

Verdiği taahhüde rağmen kendisiyle ilgili tebliğleri yayınlamaktan kaçınan mevkutenin bu hareketi Divan tarafından ayrıca teşhir olunacaktır.

Basın Şeref Divanı her faaliyet yılı sonunda umumî bir rapor yayınlayacaktır.

Basın Ahlâk Yasasını imzalayan mevkuteler her sayılarında kolayca görülebilecek bir yere şu ibareyi koyar:

«Bu gazete (veya ajans ve dergi) Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.»

BÜTÇE:

Basın Şeref Divanının masrafları müracaatlardan alınacak harçlar ve Divana üye yollayan Basın teşekküllerinin aralarında yapacakları özel anlaşmalarla karşılanır.

TADİL ŞEKLİ:

Ahlâk Yasasında veya Basın Şeref Divanının işbu statüsünde tadilât Divan üyelerinin veya iştirak eden Basın teşekküllerinden birinin Yönetim Kurulu tarafından teklif edilebilir. Tadilât teklifleri Yönetim Kurullarının ikişer temsilcisi ve divan üyelerinin iştirakiyle yapılacak bir toplantıda müzakere edilir. Teklifin kabulü için hazır bulunan üyelerin üçte iki ekseriyeti lâzımdır.

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.2646